Vraag raadslid Coopmans 23 september 2015

heb een vraag betreffende Schutsboom wat op de raadsagenda komt volgende week. Mijn vraag is wanneer is de regeling van de 50 mt geurcirkel in werking getreden en golden er daarvoor andere regelingen of waren deze er niet graag. Graag voor volgende week dinsdag bericht.

Om deze vraag te beantwoorden wordt een kort overzicht gegeven van de geschiedenis van de (geur)wetgeving. De beantwoording van de vraag is in algemene zin op basis van de ontwikkeling van de wetgeving. Iedere wetgeving heeft namelijk haar eigen overgangsbepalingen en jurisprudentie. Vaak golden daarbij de nieuwe eisen (afstanden) pas als er daadwerkelijk veranderingen op het bedrijf doorgevoerd werden. Zodra er niets veranderde op het bedrijf, was er kort gezegd geen probleem. Door de diverse wijzigingen in de wetgeving en door de komst van jurisprudentie, is het in de praktijk mogelijk dat met de kennis van nu, er nu een andere kijk op een bepaalde situatie kan zijn, dan destijds met de kennis en jurisprudentie van toen, beoordeeld is.
Het gaat te ver om bij iedere wetswijziging op de overgangsbepalingen in te gaan. Dit is ook voor iedere situatie weer anders en specifiek.

Oude wetgeving
Oorspronkelijk was het houden van dieren onder Hinderwet niet vergunningplichtig. Daar waar het houden van dieren tot overlast leidde, moest het bevoegd gezag dit met de APV oplossen. In 1967 zijn door een uitspraak van de Kroon vrijwel alle veehouderijen in Nederland vergunningplichtig geworden.

Bij de beoordeling van vergunningaanvragen op geur van veehouderijen kwamen er op een gegeven moment drie richtlijnen:
- Brochure Veehouderij en Hinderwet uit 1985
- Rapport Beoordeling cumulatie stankhinder door intensieve veehouderijen (Publicatiereeks Lucht nr 46) uit 1985)
- in 1996: de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder, die de eerdere richtlijnen deels verving

De Brochure 1985 gaf alleen een beoordelingskader voor de stank van dieren in intensieve veehouderijen. Intensieve diersoorten waren diersoorten die uitsluitend of in overwegende mate in de stal gehuisvest stonden. Niet- intensieve diersoorten, zoals melkrundvee en paarden, stonden niet in de Brochure 1985.

Op 1-8-1991 is het Besluit melkrundvee in werking getreden. Dit besluit bevat entreevoorwaarden, die bepalen of een besluit van toepassing was op het bedrijf. Het besluit bevat bepalingen voor de minimumafstand tot aan woningen van derden of andere gevoelige objecten. Een melkrundveehouderij moest 50 meter aanhouden. Behalve melkrundveehouderijen, opgericht voor 1 augustus 1991, met maximaal 50 stuks melkrundvee; dan gold 25 meter.
Dit besluit was geldig tot 6 december 2006.

In 1996 is de Richtlijn Veehouderij en Stankhinder in werking getreden. Deze Richtlijn was voornamelijk voor de intensieve veehouderij bedoeld. Wel zijn enkele vaste afstanden voor niet-intensieve diersoorten opgenomen (zoals rundvee). Deze afstanden voor rundvee golden niet voor vleesvee en niet voor veehouderijen die onder het Besluit melkrundvee vielen.
De aan te houden afstanden waren:
- 100 meter tot geurgevoelige objecten omgevingscategorie I en II
- 50 meter tot geurgevoelige objecten omgevingscategorie III en IV

Deze richtlijn was voor Reconstructiegebieden geldig tot 1 mei 2003

Op 1 mei 2003 is de Wet stankemissie veehouderijen (Wsv) in werking getreden. De Wsv gold voor het verlenen van milieuvergunningen voor veehouderijen in landbouwontwikkelingsgebieden en verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden met het primaat natuur. Een ministeriele regeling, de Rsv, bevatte de omrekeningsfactoren voor de berekening van het aantal mestvarkeneenheden, minimumafstanden en de manier van afstandmeting.
Voor melkrundvee waren in deze Regeling geen omrekeningsfactoren vastgesteld, maar werd de minimumafstand bepaald aan de hand van vaste afstanden. De volgende afstanden golden:

- Omgevingscategorie I: 100 meter
- Omgevingscatgerie II: 100 meter
- Omgevingscategorie III: 50 meter
- Omgevingscategorie IV: 50 meter
- Omgevingscategorie V: 50 meter (volgt uit de Wet, niet uit de Regeling)

Deze wet was geldig tot 1 januari 2007.

Op 6 december 2006 is het Besluit landbouw in werking getreden. Het Besluit landbouw bevatte verschillende afstandsbepalingen. Voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven stonden in de werkingssfeer van het besluit bepaalde minimumafstanden. Voldeed een bedrijf daar niet aan, dan viel het niet meer onder het besluit maar werd het vergunningplichtig. Daarnaast bevatte het Besluit landbouw ook afstandseisen voor andere activiteiten zoals de opslag van mest.

Voor landbouwinrichtingen (zonder dieren), opgericht op of na 6 december 2006, golden de volgende minimumafstanden:

- 50 meter tot een geurgevoelig object categorie I of II
- 25 meter tot een geurgevoelig object categorie III, IV of V.

Bestaande bedrijven die niet aan deze afstanden voldeden, konden toch onder het Besluit landbouw vallen. Namelijk als de inrichting was opgericht vóór 6 december 2006, en de afstand die moet worden aangehouden op grond van een Wm-vergunning of op grond van het Besluit melkrundvee, het Besluit akkerbouw milieubeheer of het Besluit bedekte teelt tot enig object categorie I, II, III, IV of V niet was afgenomen (stand still-bepaling).

Voor landbouwinrichtingen waar landbouwhuisdieren worden gehouden, opgericht op of na 6 december 2006, golden andere afstanden. Namelijk:

- 100 meter tot een geurgevoelig object categorie I of II
- 50 meter tot een geurgevoelig object categorie III, IV of V.

Bestaande bedrijven die niet aan deze afstanden voldeden, konden toch onder het Besluit landbouw vallen. Namelijk als de inrichting was opgericht v;óór 6 december 2006, en de afstand die moet worden aangehouden op grond van een Wm-vergunning of op grond van het Besluit melkrundvee, het Besluit akkerbouw milieubeheer of het Besluit bedekte teelt tot enig object categorie I, II, III, IV of V niet was afgenomen (stand still-bepaling).

Dit besluit was geldig tot 1 januari 2013.

Huidige wetgeving
Tegenwoordig staat de geurbeoordeling voor omgevingsvergunningen milieu aan veehouderijen in de Wet geurhinder en veehouderij. Deze is in werking sinds 1 januari 2007. Voor veehouderijen die geen omgevingsvergunning milieu nodig hebben, gaat de beoordeling van geur van dierverblijven met het Activiteitenbesluit (per 1 januari 2013).

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) staan minimumafstanden voor de locatie waar dieren worden gehouden (emissiepunt) en het geurgevoelige object binnen of buiten de bebouwde kom, en minimumafstanden voor de buitenzijde van een dierenverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object.
De minimumafstand (emissiepunt) voor melkrundvee is:

- 100 meter tot een geurgevoelig object binnen de bebouwde kom
- 50 meter tot een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom.

In het Activiteitenbesluit staan naast algemene voorschriften voor geur van diverse agrarische activiteiten, ook specifieke eisen opgenomen om de geur te voorkomen en te verminderen, die ontstaat bij de activiteit het houden van landbouwhuisdieren. Deze eisen zijn gebaseerd op de Wet geurhinder en veehouderij. Deze eisen gelden alleen voor type B-bedrijven. Voor type C-bedrijven, die ook nog een omgevingsvergunning milieu nodig hebben, gelden deze voorschriften niet. Voor hen blijft de Wet geurhinder en veehouderij het toetsingskader.
Het gaat onder andere om normen voor geurhinder om geurgevoelige objecten te beschermen. Zo zijn de bepalingen voor minimumafstanden dieren zonder geuremissiefactor (melkrundvee) als volgt:

1. Het oprichten, uitbreiden of wijzigen van een dierenverblijf met dieren zonder geuremissiefactor vindt niet plaats, indien de afstand tussen enig binnen de inrichting gelegen dierenverblijf waar dieren zonder geuremissiefactor worden gehouden en een geurgevoelig object, na de oprichting, uitbreiding of wijziging:
    a. minder dan 100 meter bedraagt, indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, of
    b. minder dan 50 meter bedraagt, indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing als bij de oprichting, uitbreiding of wijziging van een dierenverblijf het aantal dieren per diercategorie zonder geuremissiefactor binnen de inrichting niet toeneemt en de afstand van het dierenverblijf tot een geurgevoelig object niet afneemt, indien die kleiner is dan de afstand, bedoeld in het eerste lid.

Conclusie
In 1991 is de eerste wetgeving met betrekking tot afstanden voor geur bij melkrundvee in werking getreden. Daarna zijn er diverse wetswijzigingen geweest, maar is er vooral ook per wet jurisprudentie ontstaan over de beoordeling van geur. In zijn algemeenheid gelden bovenstaande afstanden. Specifiek voor een bepaalde situatie dient ook gekeken te worden naar overgangsrecht en jurisprudentie.

28 september 2015
Afdeling VT